

Sygn. akt I UK 357/19

POSTANOWIENIE

Dnia 4 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z odwołania S. L.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.
o wysokość świadczenia i wyrównanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 4 listopada 2020 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od postanowienia Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 26 lipca 2019 r., sygn. akt III AUz (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 lipca 2019 r., sygn. akt III AUz (...) Sąd Apelacyjny w (...) oddalił zażalenie odwołującego się S. L. na postanowienie Sądu Okręgowego w P. z dnia 8 maja 2019 r., sygn. akt V U (...), którym Sąd pierwszej instancji odrzucił odwołanie wnioskodawcy od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z 29 listopada 2019 r. z uwagi na powagę rzeczy osądzonej.

W zażaleniu na powyższe postanowienie S. L. wniósł o jego uchylenie. W obszernym uzasadnieniu skarżący argumentował, że mimo wielu wcześniejszych postępowań sądowych nadal jego emerytura jest obliczona w sposób niezgodny z art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS.

W wyniku rozpoznania zażalenia odwołującego się Sąd Apelacyjny uznał, że nie zasługuje ono na uwzględnienie.

Sąd drugiej instancji wskazał, że wbrew twierdzeniom skarżącego, w niniejszej sprawie zostały spełnione wszystkie przesłanki stanowiące podstawy do odrzucenia wniesionego przez S. L. 11 grudnia 2018 r. odwołania od decyzji ZUS z 29 listopada 2018 r., w myśl art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c.

Sąd odwoławczy zauważył, że kwestia prawidłowości obliczenia wysokości należnej ubezpieczonemu emerytury, w tym okresie, za który przysługiwało ubezpieczonemu wyrównanie świadczenia została prawomocnie rozstrzygnięta w toku postępowania w sprawie o sygn. akt V U (...), zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z 19 grudnia 2007 r. Poza sporem bowiem jest, że orzeczeniem tym Sąd Okręgowy w P. zmienił decyzję ZUS z 13 lipca 2006 r. i zobowiązał organ rentowy do wypłacenia ubezpieczonemu wyrównania emerytury w sposób ustalony decyzją z 13 lipca 2006 r. poczynając od 22 kwietnia 2004 r. Oddalił natomiast odwołanie S. L. od decyzji z 13 lipca 2006 r., mocą której przeliczono emeryturę wnioskodawcy od 1 lutego 2006 r. przyjmując do obliczenia wynagrodzenie z 10 lat kalendarzowych 1982-1991. Całe świadczenie zostało wyliczone z uwzględnieniem kwoty bazowej z daty przyznania emerytury, tj. z 1999 r., zaś do części socjalnej przyjęto kwotę bazową z daty złożenia wniosku o przeliczenie świadczenia. Wyrok ten jest prawomocny i wiąże nie tylko strony i sąd, który go wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej (art. 365 § 1 k.p.c.). Nie może być zatem ignorowany przez sąd rozpoznający sprawę o wysokość świadczenia i wyrównanie.

Wyrok ten został również w całości wykonany decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 24 kwietnia 2009 r., której ubezpieczony nie zaskarżył.

Tymczasem w kolejnym wniosku załatwionym zaskarżoną w niniejszej sprawie decyzją odmowną z 29 listopada 2018 r. wnioskodawca, domagając się ponownie przeliczenia emerytury i wypłaty wyrównania, wskazuje na te same okoliczności faktyczne, które w jego ocenie winny uzasadniać przeliczenie emerytury i przyznanie wyrównania świadczenia od 1 kwietnia 1999 r. W szczególności, jak to miało miejsce w postępowaniu zakończonym wyrokiem z dnia 19 grudnia 2007 r., również obecnie twierdzi, że dokumenty źródłowe oznaczone numerami 19, 20, których w aktach emerytalno - rentowych wnioskodawcy brak, zostały przez ubezpieczonego złożone przy wniosku z 20 kwietnia 1999 r. Zatem

jego żądanie jest tożsame, a nadto opiera się na tych samych okolicznościach faktycznych, co odwołanie w prawomocnie zakończonej już sprawie.

Trafnie więc Sąd Okręgowy uznał, że wniesione przez S. L. odwołanie, mimo iż formalnie dotyczy decyzji z 29 listopada 2018 r., to w swej istocie kwestionuje prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w P. z dnia 19 grudnia 2007 r., wszczynając ponowne postępowanie sądowe w sprawie, które pomiędzy tymi samymi stronami została już prawomocnie osądzona.

Reasumując, Sąd Apelacyjny stwierdził, że argumenty zwarte w zażaleniu nie mogą stanowić podstawy do zmiany zaskarżonego postanowienia albowiem stanowią one jedynie subiektywny wyraz przekonań ubezpieczonego nie poparty żadnymi obiektywnie weryfikowalnymi dowodami.

Powyższe postanowienie Sądu Apelacyjnego zaskarżył skargą kasacyjną odwołujący się w całości.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na podstawie przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 (oczywista zasadność skargi kasacyjnej) k.p.c. Wskazano, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, bowiem Sąd Okręgowy w P. w wyroku z dnia 19 grudnia 2007 r. nie mógł rozstrzygnąć o wyrównaniu świadczenia za okres od 1 kwietnia 1999 r. do 22 kwietnia 2004 r. w trybie art. 21 ust. pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a tym bardziej ustalić prawidłowo podstawę wymiaru emerytury na nowo bo było to niemożliwe. Sąd nie miał wiedzy o braku 2-ch źródłowych dokumentów o numerach 19,20, co ujawnione zostało dopiero 10 lutego 2010 r. Za powyższy okres Sąd Okręgowy ustalił powodowi emeryturę w wysokości dotychczasowej renty. Pozbawił powoda przywileju jakim jest ustalenie podstawy wymiaru emerytury na nowo po rencie w/g art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy czym naruszył postanowienia zarówno ustawy o emeryturach i rentach z FUS, jak i Uchwały Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2006 r., sygn. akt II UZP 16/05.

Organ rentowy nie składał odpowiedzi na skargę kasacyjną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna odwołującego się nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy

przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, niepublikowane; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, niepublikowane). Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje przy tym skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego

oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

W niniejszej sprawie strona skarżąca nie przedstawiła żadnego wyводу prawnego, który uzasadniałby pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, w szczególności, aby w niniejszej sprawie miała miejsce kwalifikowana postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, która mogłaby zostać uznana za oczywistą, a przy tym doprowadziłaby do wydania oczywiście niesłusznego rozstrzygnięcia. Niniejsza sprawa była już wielokrotnie przedmiotem rozpoznania sądów, w tym Sądu Najwyższego, który w postanowieniu z dnia 9 października 2018 r., I UK 197/18 odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej ubezpieczonego do rozpoznania, która oparta była na tożsamych argumentach i wniesiona została w identycznych okolicznościach.

Sąd Najwyższy ocenił w powyższym postanowieniu, że nie jest prawdziwe twierdzenie wnioskodawcy, że w wyroku Sądu Okręgowego w P. z 19 grudnia 2007 r. nie rozstrzygnięto o wyrównaniu świadczenia za okres od 1 kwietnia 1999 r. do 22 kwietnia 2004 r. Staje się to zrozumiałe, jeśli weźmie się pod uwagę, że w decyzji prowadzącej do wydania tego orzeczenia organ rentowy odmówił wyrównania od 1 kwietnia 1999 r. Sąd Okręgowy zmienił decyzje częściowo, to jest zobowiązał ZUS do wypłacenia odwołującemu się wyrównania emerytury poczynając od 22 kwietnia 2004 r., co oznacza, że w pozostałym zakresie decyzja stała się prawomocna. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, wobec brzmienia art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd uwzględniając odwołanie w części nie ma obowiązku oddalać je w pozostałym zakresie, co nie znaczy, że niewyartykułowana kwestia nie korzysta z powagi rzeczy osądzonej (zob. szczegółowe rozważania zawarte w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2016 r., III UZP 11/16, LEX nr 2086134).

Sąd Najwyższy wskazał również, że nieprawdziwa jest podnoszona przez ubezpieczonego okoliczność dotycząca braku dokumentów w aktach jest nową okolicznością. Kwestia ta była już przez niego podnoszona we wnioskach z 4 i 10 grudnia 2013 r., na skutek których wydano decyzję z 14 stycznia 2014 r., od której odwołanie zostało przez Sąd Okręgowy postanowieniem z 17 kwietnia 2014 r.

odrzucone (a Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 23 czerwca 2014 r. odrzucił zażalenie wnioskodawcy).

Ponieważ w niniejszej sprawie skarżący powołuje identyczne argumenty, co w sprawie rozstrzygniętej cytowanym postanowieniem, uznać należy, że argumenty przedstawione uprzednio przez Sąd Najwyższy zachowują swoją aktualność również i w niniejszej sprawie, zaś skarga kasacyjna ubezpieczonego nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do rozpoznania.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.